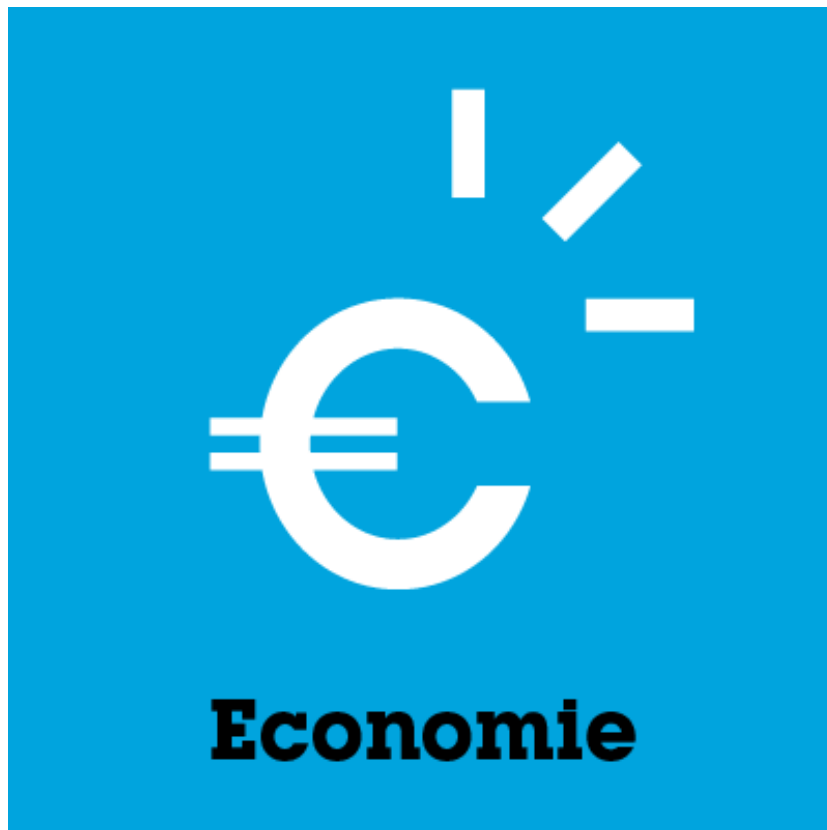

Antwoorden Oefenvragen

VMBO BB

Examenjaar 2025-2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Consumptie	5
1.1 Behoeften	5
1. Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 7	5
2. Economie VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 3	6
1.2 Consumentengedrag	7
3. Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 24	7
4. Economie VMBO BB 2018, tijdvak 1, vraag 1	8
5. Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 4	9
6. Economie VMBO BB 2017, tijdvak 1, vraag 25	10
7. Economie VMBO BB 2017, tijdvak 1, vraag 10	11
1.3 Geld en maatschappij	12
8. Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 6	12
9. Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 1	13
10. Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 1	14
11. Economie VMBO BB 2018, tijdvak 1, vraag 18	15
12. Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 2	16
13. Economie VMBO BB 2017, tijdvak 1, vraag 9	17
14. Economie VMBO BB 2016, tijdvak 1, vraag 28	18
15. Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 5	19
16. Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 21	20
17. Economie VMBO BB 2016, tijdvak 1, vraag 1	21
18. Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 33	22
19. Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 19	23
20. Economie VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 6	24
2. Arbeid en productie	25
2.1 Productiekosten en prijzen	25
21. Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 28	25
22. Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 9	26
23. Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 8	27

24.	Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 10	28
25.	Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 11	29
26.	Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 7	30
27.	Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 26	31
28.	Economie VMBO BB 2016, tijdvak 1, vraag 8	32
2.2	Arbeid	33
29.	Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 11	33
30.	Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 19	34
31.	Economie VMBO BB 2015, tijdvak 1, vraag 26	35
32.	Economie VMBO BB 2018, tijdvak 1, vraag 17	36
33.	Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 22	37
34.	Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 21	38
35.	Economie VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 12	39
36.	Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 8	40
37.	Economie VMBO BB 2018, tijdvak 1, vraag 12	41
38.	Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 22	42
39.	Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 24	43
40.	Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 26	44
41.	Economie VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 14	45
42.	Economie VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 17	46
43.	Economie VMBO BB 2017, tijdvak 1, vraag 6	47
44.	Economie VMBO BB 2012, tijdvak 1, vraag 33	48
3.	Internationale ontwikkelingen	49
3.1	Import en export	49
45.	Economie VMBO BB 2016, tijdvak 1, vraag 18	49
46.	Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 16	50
47.	Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 12	51
3.2	Europa	52
48.	Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 18	52
3.3	Ontwikkelingslanden	53
49.	Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 29	53
50.	Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 13	54

51.	Economie VMBO BB 2017, tijdvak 1, vraag 33	55
52.	Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 27	56
53.	Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 15	57
54.	Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 31	58
55.	Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 32	59
56.	Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 15	60
4.	Rekenen	61
4.1	Rekenen	61
57.	Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 30	61
58.	Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 30	62
59.	Economie VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 26	63
60.	Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 16	64
61.	Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 29	65
62.	Economie VMBO BB 2018, tijdvak 1, vraag 34	66
63.	Economie VMBO BB 2017, tijdvak 1, vraag 3	67
64.	Economie VMBO BB 2013, tijdvak 1, vraag 7	68
65.	Economie VMBO BB 2018, tijdvak 1, vraag 29	69

1. Consumptie

1.1 Behoeften

1. Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 7

Oefenvraag examen 2024 tijdvak 1 – vraag 7

Paul is eigenaar van een snackbar. De meeste klanten komen speciaal voor zijn verse patat die hij zelf dagelijks snijdt. Ook levert Paul bestellingen aan huis via een bezorgservice.

Wat biedt Paul zijn klanten aan?

- A alleen een dienst
- B alleen een goed
- C geen goed en geen dienst
- D zowel een goed als een dienst

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- D

2. Economie VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 3

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 3

Lisa en Bart zijn fan van Beyoncé. Wanneer ze horen dat de Amerikaanse zangeres een concert geeft in Amsterdam, willen ze hiernaartoe. [...]

Lisa zegt dat het voor iedere Beyoncé-fan een basisbehoefte is om een concert van Beyoncé te bezoeken. "Als je een echte fan bent, dan moet je daar gewoon bij zijn", zegt ze. Bart is het totaal niet met Lisa eens.

Leg uit dat het bezoek aan een concert geen basisbehoefte is.

Maximumscore 1 punt

Voorbeelden van een juiste uitleg:

- Een bezoek aan een concert is niet per se nodig om gezond in leven te blijven, zoals dat wel het geval is bij voedsel en kleding.

1.2 Consumentengedrag

3. Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 24

Oefenvraag examen 2019 tijdvak 1 – vraag 24

Waarom zijn sommige producten voorzien van een keurmerk?

- A De consument kan dan invloed uitoefenen op de prijzen van bepaalde producten.
- B De consument moet het product voor het gebruik laten keuren.
- C De fabrikant geeft hiermee aan dat het product aan bepaalde eisen voldoet.
- D De winkelier stelt zich dan aansprakelijk voor schade aan het product.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

4. Economie VMBO BB 2018, tijdvak 1, vraag 1

Oefenvraag examen 2018 tijdvak 1 – vraag 1

Lisa en Valentino zien op televisie een uitzending van het consumentenprogramma Kassa over minispeakers. Kassa is een consumentenprogramma dat producten test en producten met elkaar vergelijkt.

Noem een consumentenorganisatie die ook producten test en producten met elkaar vergelijkt.

Maximumscore 1 punt

Voorbeelden van een juiste organisatie:

- De ANWB
- De Consumentenbond

5. Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 4

Oefenvraag examen 2024 tijdvak 1 – vraag 4

Een supermarkt biedt vaak van verschillende merken hetzelfde soort artikel aan.

Bij welk onderdeel van de marketingmix hoort dit beleid van de supermarkt?

- A bij het personeelsbeleid
- B bij het plaatsbeleid
- C bij het presentatiebeleid
- D bij het productbeleid

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- D

6. Economie VMBO BB 2017, tijdvak 1, vraag 25

Oefenvraag examen 2017 tijdvak 1 – vraag 25

Onder welk marketinginstrument valt het plaatsen van een advertentie in een regionale krant?

- A plaatsbeleid
- B prijsbeleid
- C productbeleid
- D promotiebeleid

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- D

7. Economie VMBO BB 2017, tijdvak 1, vraag 10

Oefenvraag examen 2017 tijdvak 1 – vraag 10

Van € 849 voor € 750

Maike bekijkt op de site www.fietswinkel.nl de bovenstaande advertentie.

Van welk soort reclame is hier sprake?

A commerciële reclame

B ideële reclame

C informatieve reclame

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

1.3 Geld en maatschappij

8. Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 6

Oefenvraag examen 2024 tijdvak 1 – vraag 6

De overige maandelijkse inkomsten van Anne bestaan voor een deel uit inkomen uit overdracht.

Welke van de volgende inkomsten is een inkomen uit overdracht?

- A dividend
- B pacht
- C vakantiegeld
- D zorgtoeslag

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- D

9. Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 1

Oefenvraag examen 2023 tijdvak 1 – vraag 1

Sabine heeft deze maand de volgende inkomsten:

- het salaris dat zij ontvangt van het restaurant
- een verkoopopbrengst van studieboeken die zij heeft verkocht aan een medestudent
- de zorgtoeslag die zij ontvangt van de overheid

Welke vormen van inkomen ontvangt Sabine? Zet telkens een kruisje in de juiste kolom.

	inkomen uit arbeid	inkomen uit bezit	inkomen uit overdracht
salaris restaurant			
verkoop studieboeken			
zorgtoeslag			

Maximumscore 2 punten

Het juiste antwoord is:

	inkomen uit arbeid	inkomen uit bezit	inkomen uit overdracht
salaris restaurant	x		
verkoop studieboeken		x	
zorgtoeslag			x

Indien drie juist 2 punten

Indien twee juist 1 punt

Indien een of geen juist 0 punten

10. Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 1

Oefenvraag examen 2019 tijdvak 1 – vraag 1

Nora wil een actiecamera kopen. Met de actiecamera wil zij op vakantie filmpjes en foto's maken. Nora weet dat zij niet genoeg geld op haar bankrekening heeft om de actiecamera direct te kunnen kopen. Zij wil het bedrag dat zij tekortkomt in de komende maanden sparen.

Wat is het spaarmotief van Nora?

- A sparen uit voorzorg
- B sparen voor een doel
- C sparen voor renteopbrengst

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

11. Economie VMBO BB 2018, tijdvak 1, vraag 18

Oefenvraag examen 2018 tijdvak 1 – vraag 18

Manon heeft een bijbaantje bij een supermarkt. Het geld dat ze hiermee verdient, spaart zij om later een scooter te kunnen kopen. Haar moeder heeft ook geld gespaard. “Je weet nooit waarvoor je het nodig hebt”, zegt haar moeder.

Van welke twee spaarmotieven is hier sprake?

- A van sparen voor een doel en sparen voor de rente
- B van sparen voor een doel en sparen uit voorzorg
- C van sparen voor de rente en sparen uit voorzorg

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

12. Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 2

Oefenvraag examen 2023 tijdvak 1 – vraag 2

Sabine is vaak 's avonds laat klaar met werken. Met de fiets of bus terug naar huis is dan niet makkelijk. Sabine wil daarom een auto kopen. Zij heeft alleen nog niet genoeg gespaard. Misschien kan zij een lening afsluiten.

Welk leenmotief heeft Sabine?

- A Zij wil lenen voor de opvang van een calamiteit.
- B Zij wil lenen voor een duurzaam consumptiegoed.
- C Zij wil lenen voor een onroerend goed.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

13. Economie VMBO BB 2017, tijdvak 1, vraag 9

Oefenvraag examen 2017 tijdvak 1 – vraag 9

Wat is een voordeel van geld lenen voor het kopen van mountainbikes in plaats van sparen?

- A Je bouwt geen schuld op.
- B Je kunt direct beschikken over de mountainbikes.
- C Je ontvangt maandelijks een rentebedrag.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

14. Economie VMBO BB 2016, tijdvak 1, vraag 28

Oefenvraag examen 2016 tijdvak 1 – vraag 28

Bjorn kijkt op de website van de bank waar hij het geld voor de tablet wil lenen.
Daar staat de volgende tekst:

Let op!
Geld lenen kost geld

Beschrijf wat wordt bedoeld met de tekst: "Geld lenen kost geld".

Maximumscore 1 punt

Voorbeeld van een juiste beschrijving:

- Als je geld leent, moet je dit niet alleen terugbetalen, maar je moet ook rente betalen.

15. Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 5

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 5

Suze heeft incidentele uitgaven. Om die te kunnen betalen, kan ze een lening afsluiten. Maar geld lenen kost wel extra geld.

Welk economisch begrip hoort bij dit extra geld?

- A aflossing
- B dividend
- C rente
- D sparen

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

16. Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 21

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 21

Welke werkzaamheden voert het Nibud uit?

- A Ze adviseren over het omgaan met geld.
- B Ze informeren over aanbiedingen bij supermarkten.
- C Ze openen spaarrekeningen voor huishoudens.
- D Ze stellen vergelijkende warenonderzoeken op.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

17. Economie VMBO BB 2016, tijdvak 1, vraag 1

Oefenvraag examen 2016 tijdvak 1 – vraag 1

Wat is een budgetplan?

A Een overzicht van je inkomsten in een bepaalde periode.

B Een overzicht van je uitgaven in een bepaalde periode.

C Een overzicht van alle te verwachten inkomsten en uitgaven in een bepaalde periode.

D Een overzicht waaruit blijkt dat je inkomsten en uitgaven in een bepaalde periode aan elkaar gelijk zijn.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

18. Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 33

Oefenvraag examen 2024 tijdvak 1 – vraag 33

Bij welke uitgavensoort hoort het kopen van een elektrische fiets?

A bij dagelijkse huishoudelijke uitgaven

B bij incidentele uitgaven

C bij vaste uitgaven

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

19. Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 19

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 19

Noem een voorbeeld van vaste lasten. Geef ook een verklaring waarom dit voorbeeld bij vaste lasten hoort.

Voorbeeld

Verklaring

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- Voorbeeld: huur van een woning.
- Verklaring: bijvoorbeeld, het betreft een maandelijks terugkerende uitgave (waar je voor langere tijd aan vastzit).

Opmerking

Alleen een scorepunt toekennen als beide antwoorden juist zijn.

20. Economie VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 6

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 6

De fiets van Lisa is al een week stuk. Ze laat de fiets toch maar repareren door de fietsenmaker. Haar vader wil de reparatie betalen. Gelukkig maar: de reparatie kostte € 70.

Bij welke uitgavensoort hoort de reparatie van de fiets?

- A bij dagelijkse uitgaven
- B bij huishoudelijke uitgaven
- C bij incidentele uitgaven
- D bij vaste lasten

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

2. Arbeid en productie

2.1 Productiekosten en prijzen

21. Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 28

Oefenvraag examen 2019 tijdvak 1 – vraag 28

Een leerling vraagt: "Wat betekent de afkorting btw ook alweer?"

Welk antwoord is juist?

- A belasting toegenomen waarde
- B belasting toegepaste winstmarge
- C belasting toegevoegde waarde
- D belasting toegevoegde winstmarge

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

22. Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 9

Oefenvraag examen 2023 tijdvak 1 – vraag 9

Bij welke soort bedrijfskosten horen de volgende omschrijvingen? Zet telkens een kruisje in de juiste kolom.

	huisvestings- kosten	inkoop- kosten	loon- kosten	verkoop- kosten
de huur van het winkelpand				
de kosten van een advertentie op social media				
het salaris van een invalkracht				

Maximumscore 2 punten

Het juiste antwoord is:

	huisvestings- kosten	inkoop- kosten	loon- kosten	verkoop- kosten
de huur van het winkelpand	x			
de kosten van een advertentie op social media				x
het salaris van een invalkracht			x	

Indien drie juist 2 punten

Indien twee juist 1 punt

Indien een of geen juist 0 punten

23. Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 8

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 8

In welke regel staan uitsluitend juiste voorbeelden van bedrijfskosten?

A btw, huisvestingskosten en verkoopkosten

B huisvestingskosten, loonkosten en verkoopkosten

C inkoopwaarde van de verkopen, loonkosten en btw

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

24. Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 10

Oefenvraag examen 2024 tijdvak 1 – vraag 10

Paul is eigenaar van een snackbar. [...]

Informatiebron 3

gegevens Pauls snackbar over week 18	
omzet (exclusief btw)	€ 13.000
inkoopprijs van de verkopen	25% van de omzet (exclusief btw)
overige bedrijfskosten	60% van de omzet (exclusief btw)

Gebruik informatiebron 3.

Bereken het bedrag van de brutowinst in week 18. Schrijf je berekening op.

Maximumscore 1 punt

Voorbeeld van een juiste berekening:

$$€ 13.000 - (€ 13.000 \times 0,25) = € 9.750$$

25. Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 11

Oefenvraag examen 2024 tijdvak 1 – vraag 11

Welke berekening geeft het bedrag van de nettowinst?

A nettowinst = brutowinst - afzet

B nettowinst = brutowinst - bedrijfskosten

C nettowinst = omzet exclusief btw - brutowinst

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

26. Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 7

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 7

In welke situatie ontstaat brutowinst?

- A als de bedrijfskosten hoger zijn dan de omzet
- B als de inkoopwaarde hoger is dan de omzet
- C als de omzet hoger is dan de btw
- D als de omzet hoger is dan de inkoopwaarde

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- D

27. Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 26

Oefenvraag examen 2019 tijdvak 1 – vraag 26

Maak van onderstaande zinnen een economisch juiste tekst door de juiste woorden te noteren. Kies uit de woorden die tussen haakjes staan.

De verkoop in eenheden vermenigvuldigd met de verkoopprijs ...(1)... (**exclusief / inclusief**) btw is de ...(2)... (**afzet / omzet**). De nettowinst ontstaat door de ...(3)... (**brutowinst / omzet**) te verminderen met alle bedrijfskosten.

(1)

(2)

(3)

Maximumscore 2 punten

Het juiste antwoord is:

- (1) exclusief
- (2) omzet
- (3) brutowinst

28. Economie VMBO BB 2016, tijdvak 1, vraag 8

Oefenvraag examen 2016 tijdvak 1 – vraag 8

Samira beweert dat je de nettowinst kunt berekenen door van de omzet de inkoopwaarde en alle bedrijfskosten af te trekken. Murat beweert dat je de nettowinst kunt berekenen door alle bedrijfskosten en de brutowinst bij elkaar op te tellen. Wat is juist?

- A Alleen Murat doet een juiste bewering.
- B Alleen Samira doet een juiste bewering.
- C Beide beweringen zijn juist.
- D Beide beweringen zijn onjuist.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

2.2 Arbeid

29. Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 11

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 11

Welkom bij Keep Frozen! Bij ons in de fabriek wordt verse groente verwerkt tot een diepvriesproduct. [...] Keep Frozen wil een nieuwe machine kopen. Door de nieuwe machine stijgt de productie van diepvriesproducten per week met 15%. De nieuwe machine moet ook zorgen voor een stijging van de arbeidsproductiviteit.

Wanneer stijgt in elk geval de arbeidsproductiviteit?

- A als het aantal werkuren van de medewerkers meer dan 15% stijgt
- B als het aantal werkuren van de medewerkers met precies 15% stijgt
- C als het aantal werkuren van de medewerkers minder dan 15% stijgt

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

30. Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 19

Oefenvraag examen 2024 tijdvak 1 – vraag 19

Cain is 20 jaar en heeft de opleiding helpende zorg en welzijn afgerond. Hij vindt het leuk om met mensen in contact te komen en om mensen te verzorgen.

Cain zoekt direct na het afronden van zijn opleiding een betaalde baan.

Wat is op dat moment het gevolg op de arbeidsmarkt?

- A De vraag naar arbeid daalt.
- B De vraag naar arbeid stijgt.
- C Het aanbod van arbeid daalt.
- D Het aanbod van arbeid stijgt.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- D

31. Economie VMBO BB 2015, tijdvak 1, vraag 26

Oefenvraag examen 2015 tijdvak 1 – vraag 26

Waaruit bestaat de arbeidsmarkt?

A het aantal beschikbare banen

B het aantal openstaande vacatures

C het geheel van vraag naar en aanbod van arbeid

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

32. Economie VMBO BB 2018, tijdvak 1, vraag 17

Oefenvraag examen 2018 tijdvak 1 – vraag 17

Voor de meeste beroepen is een opleiding nodig (geschoold werk).
Voor sommige beroepen is geen opleiding nodig (ongeschoold werk).

Geef bij elk beroep aan of het geschoold of ongeschoold werk is. Zet telkens een kruisje in de juiste kolom.

beroepen	geschoold werk	ongeschoold werk
boekhouder		
vakkenvuller		
verpleegkundige		
vrachtwagenchauffeur		
inpakker		

Maximumscore 2 punten

Het juiste antwoord is:

	Geschoold werk	Ongeschoold werk
Boekhouder	X	
Vakkenvuller		X
Verpleegkundige	X	
Vrachtwagenchauffeur	X	
Inpakker		X

33. Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 22

Oefenvraag examen 2024 tijdvak 1 – vraag 22

De ouders van Cain zijn verhuisd van het midden naar het noorden van Nederland. In hun nieuwe woonplaats is een veel hogere werkloosheid dan op de plek waar ze eerst woonden.

Over welke vorm van werkloosheid gaat het hier?

- A frictiewerkloosheid
- B regionale werkloosheid
- C verborgen werkloosheid

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

34. Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 21

Oefenvraag examen 2023 tijdvak 1 – vraag 21

Jessie werkt in een kledingwinkel in Helmond. De laatste tijd komen er weinig klanten in de winkel. De eigenaar ontslaat daarom een deel van het personeel. Jessie raakt hierdoor haar baan kwijt.

Welke vorm van werkloosheid is op Jessie van toepassing?

- A conjuncturele werkloosheid
- B seizoenwerkloosheid
- C structurele werkloosheid

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

35. Economie VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 12

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 12

Uit de krant:

UTRECHT - Het UWV biedt een nieuw opleidingstraject aan. Werklozen met een werkloosheidsuitkering kunnen een opleiding tot lasser volgen. Na de opleiding kunnen ze direct bij een bedrijf aan de slag. In de metaalindustrie is veel behoefte aan goed opgeleid personeel.

Jaap is werkloos en leest het krantenbericht. Het opleidingstraject lijkt hem wel wat. Jaap werkte eerder in een magazijn, maar daar is hij ontslagen. Zijn werk in het magazijn is namelijk overgenomen door een robot.

Welke vorm van werkloosheid is van toepassing op Jaap?

- A conjuncturele werkloosheid
- B seizoenswerkloosheid
- C structurele werkloosheid

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

36. Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 8

Oefenvraag examen 2019 tijdvak 1 – vraag 8

Een relatief hoge werkloosheid onder winkelmedewerkers kan weer leiden tot nieuwe werkloosheid. Dit komt door de volgende verschijnselen:

- 1 minder bestedingen
- 2 minder inkomen
- 3 minder werk

Welke volgorde van de verschijnselen is juist, zodat een economisch logische redenering ontstaat?

- A werkloosheid → 1 → 3 → 2 → werkloosheid
B werkloosheid → 2 → 1 → 3 → werkloosheid
C werkloosheid → 3 → 2 → 1 → werkloosheid

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

37. Economie VMBO BB 2018, tijdvak 1, vraag 12

Oefenvraag examen 2018 tijdvak 1 – vraag 12

Robert en Wendy (allebei 20 jaar) zijn net klaar met hun mbo-opleiding. Zij hebben een gesprek over hun kansen op de arbeidsmarkt. Geef van elk van de volgende stellingen aan of deze juist of onjuist is. Zet telkens een kruisje in de juiste kolom.

stellingen	juist	onjuist
De arbeidsmarkt is het geheel van de vraag naar arbeid en het aanbod van arbeid.		
Als het aanbod van arbeid groter is dan de vraag naar arbeid is er sprake van werkloosheid.		
Structurele werkloosheid ontstaat als bedrijven arbeid vervangen door machines.		

Maximumscore 2 punten

Het juiste antwoord is:

Stellingen	Juist	Onjuist
De arbeidsmarkt is het geheel van de vraag naar arbeid en het aanbod van arbeid.	X	
Als het aanbod van arbeid groter is dan de vraag naar arbeid is er sprake van werkloosheid.	X	
Structurele werkloosheid ontstaat als bedrijven arbeid vervangen door machines.	X	

38. Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 22

Oefenvraag examen 2023 tijdvak 1 – vraag 22

Zijn de volgende werkzaamheden een taak van het UWV? Zet telkens een kruisje in de juiste kolom.

	ja	nee
advies geven bij het zoeken naar vacatures		
helpen bij het vinden van sociale contacten		
registreren van de werkloosheid		

Maximumscore 2 punten

Het juiste antwoord is:

	ja	nee
advies geven bij het zoeken naar vacatures	x	
helpen bij het vinden van sociale contacten		x
registreren van de werkloosheid	x	

Indien drie juist 2 punten

Indien twee juist 1 punt

Indien een of geen juist 0 punten

39. Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 24

Oefenvraag examen 2023 tijdvak 1 – vraag 24

Waarom is de hoogte van de werkloosheidsuitkering niet voor iedereen gelijk?

A Het laatst verdiende loon is afhankelijk van de sociale premies.

B Het laatst verdiende loon is te weinig om van rond te komen.

C Het laatst verdiende loon is van iedereen anders.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

40. Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 26

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 26

Toen Paula werd ontslagen kwam ze terecht bij het UWV.

Maak de volgende zin juist.

Het UWV is een ...

A consumentenorganisatie.

B overheidsinstelling.

C werkgeversvereniging.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

41. Economie VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 14

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 14

Wat zijn taken van het UWV? Zet telkens een kruisje in de juiste kolom.

	wel taak UWV	geen taak UWV
advies geven bij het zoeken naar een baan		
helpen bij het zoeken naar vrijwilligerswerk		
ondersteunen bij het schrijven van een sollicitatiebrief		

Maximumscore 2 punten

Het juiste antwoord is:

	Wel taak UWV	Geen taak UWV
Advies geven bij het zoeken naar een baan	X	
Helpen bij het zoeken naar vrijwilligerswerk		X
Ondersteunen bij het schrijven van een sollicitatiebrief	X	

42. Economie VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 17

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 17

Jaap heeft een baan gevonden via het UWV. Er zijn ook werklozen die zich niet melden bij het UWV en zelf op zoek gaan naar een baan.

Hoe heet een werkloze die zich niet meldt bij het UWV?

- A een geregistreerde werkloze
- B een verborgen werkloze
- C een volledig arbeidsongeschikte werkloze

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

43. Economie VMBO BB 2017, tijdvak 1, vraag 6

Oefenvraag examen 2017 tijdvak 1 – vraag 6

De supermarktvestiging waar Yasmine werkt moet sluiten. Annie, een collega van Yasmine, is 63 jaar. Annie schrijft zich na haar ontslag niet in bij het UWV-werkbedrijf. Zij denkt dat ze na haar ontslag toch geen kans meer op een baan heeft.

Welke vorm van werkloosheid zal van toepassing zijn op Annie?

- A geregistreerde werkloosheid
- B regionale werkloosheid
- C verborgen werkloosheid

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

44. Economie VMBO BB 2012, tijdvak 1, vraag 33

Oefenvraag examen 2012 tijdvak 1 – vraag 33

De ontslagen werknemers bij Johma kunnen zelf door bijscholing of omscholing hun kansen op de arbeidsmarkt vergroten. Ook de overheid kan er voor zorgen dat mensen weer aan het werk kunnen. Noem behalve bijscholing of omscholing nog een maatregel die de overheid kan nemen om de kans op werk te vergroten.

Maximumscore 1 punt

Voorbeelden van een juiste maatregel:

Maatregelen in het kader van het vergroten van de vraag naar goederen en diensten

- Verhogen van besteedbare inkomens / verlagen van belastingen
- Verhogen van overheidsuitgaven (subsidies / extra banen)

Maatregelen in het kader van beloningen

- beïnvloeden van loonkosten door middel van belastingen en loonkostensubsidies maatregelen in het kader van arbeidstijd/bedrijfstijd
- Verkorting arbeidstijd
- Verlenging bedrijfstijd

Maatregel in het kader van kinderopvang

- Bevorderen van combineren van zorg en arbeid

3. Internationale ontwikkelingen

3.1 Import en export

45. Economie VMBO BB 2016, tijdvak 1, vraag 18

Oefenvraag examen 2016 tijdvak 1 – vraag 18

Leg uit dat als de exportvraag toeneemt, de werkgelegenheid in Nederland kan stijgen.

Maximumscore 1 punt

Voorbeeld van een juiste uitleg:

- Meer exportvraag kan leiden tot meer productie. (Een hogere productie kan leiden tot meer werkgelegenheid.)

46. Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 16

Oefenvraag examen 2024 tijdvak 1 – vraag 16

In de Rotterdamse haven komen veel goederen aan die bestemd zijn voor verschillende landen van de EU. Het grootste deel voert Nederland direct weer uit.

Hoe komt het dat Nederland zo geschikt is als doorvoerland vergeleken met andere landen in de EU?

- A De invoerheffingen zijn in Nederland lager.
- B De ligging van Nederland is gunstiger.
- C De wisselkoers in Nederland is gunstiger.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

47. Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 12

Oefenvraag examen 2023 tijdvak 1 – vraag 12

De avocado is een vrucht afkomstig uit Middenen Zuid-Amerika, grotendeels uit Peru. Nederland is binnen de Europese Unie (EU) het land dat de meeste avocado's invoert.

De avocado's uit Peru komen aan in de Rotterdamse haven. Een klein deel van deze invoer is bedoeld voor de Nederlandse markt. Het overgrote deel verlaat Nederland vrijwel direct weer per vrachtwagen naar andere landen van de EU.

Welk economisch begrip hoort bij de avocado's die Nederland direct weer verlaten?

- A aanvoer
- B afvoer
- C doorvoer
- D invoer

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

3.2 Europa

48. Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 18

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 18

Zijn de volgende beweringen juist of onjuist?

- (1) Alle handelspartners van Nederland horen bij de EU.
- (2) Alle landen van de EU hebben de euro als munteenheid.
- (3) Alle landen van de EU hebben onderling vrij verkeer van goederen.

Maximumscore 2 punten

Voorbeeld van een juiste uitleg:

- Bewering 1 is onjuist.
- Bewering 2 is onjuist.
- Bewering 3 is juist.

Indien drie juist 2 punten.

Indien twee juist 1 punt.

Indien een of geen juist 0 punten.

3.3 Ontwikkelingslanden

49. Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 29

Oefenvraag examen 2023 tijdvak 1 – vraag 29

De munteenheid van Bangladesh is de taka. Het minimumloon van fabrieksarbeiders in Bangladesh is 8.000 taka per maand, terwijl het leefbare loon 15.000 taka per maand is. Met een leefbaar loon kan iemand goed in zijn basisbehoeften voorzien.

Welk gevolg heeft dit voor de fabrieksarbeiders?

- A Veel fabrieksarbeiders leven in armoede.
- B Veel fabrieksarbeiders leven in welvaart.
- C Veel fabrieksarbeiders zijn werkloos.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

50. Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 13

Oefenvraag examen 2019 tijdvak 1 – vraag 13

Geef van de volgende kenmerken aan of ze wel of niet horen bij een ontwikkelingsland.
Zet telkens een kruisje in de juiste kolom.

kenmerken	wel	niet
een hoge werkloosheid		
een hoge levensverwachting		
een snelle bevolkingsgroei		

Maximumscore 2 punten

Het juiste antwoord is:

	Wel	Niet
Een hoge werkloosheid	X	
Een hoge levensverwachting		X
Een snelle bevolkingsgroei	X	

51. Economie VMBO BB 2017, tijdvak 1, vraag 33

Oefenvraag examen 2017 tijdvak 1 – vraag 33

Geef van elk van de volgende stellingen aan of deze juist of onjuist is.
Zet telkens een kruisje in de juiste kolom.

stellingen	juist	onjuist
In een ontwikkelingsland is sprake van snelle groei van de welvaart.		
In een ontwikkelingsland is het inkomen per hoofd van de bevolking hoog.		
In een ontwikkelingsland is sprake van een lage levensverwachting.		

Maximumscore 2 punten

Het juiste antwoord is:

	Juist	Onjuist
In een ontwikkelingsland is sprake van snelle groei van de welvaart.		X
In een ontwikkelingsland is het inkomen per hoofd van de bevolking hoog.		X
In een ontwikkelingsland is sprake van een lage levensverwachting.	X	

52. Economie VMBO BB 2024, tijdvak 1, vraag 27

Oefenvraag examen 2024 tijdvak 1 – vraag 27

In Bangladesh komen met regelmaat natuurrampen voor, waardoor grote behoefte ontstaat aan noodhulp.

Wat is een voorbeeld van noodhulp?

- A uitdelen van voedselpakketten
- B verbeteren van de infrastructuur
- C verspreiden van schoolboeken

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

53. Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 15

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 15

Havaianas is een merk slippers. Ze worden alleen in Brazilië geproduceerd en van daaruit over de hele wereld geëxporteerd. In Brazilië kosten de slippers in de winkel omgerekend € 5 per paar. In Nederland betaal je voor precies hetzelfde paar € 20. [...]

De EU kan door contingentering de handel in teenslippers uit Brazilië naar de EU beïnvloeden. Stel dat de EU deze maatregel invoert.

Welk gevolg heeft deze contingentering dan voor Brazilië?

- A Brazilië mag een maximale hoeveelheid slippers naar Europa exporteren.
- B Brazilië mag een maximale hoeveelheid slippers naar Europa importeren.
- C Brazilië mag een minimale hoeveelheid slippers naar Europa exporteren.
- D Brazilië mag een minimale hoeveelheid slippers naar Europa importeren.

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

54. Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 31

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 31

Armoede tegengaan is voor Nederland een belangrijk doel bij het geven van hulp aan ontwikkelingslanden. Een deel van de Nederlandse ontwikkelingshulp bestaat uit het geven van voedselpakketten en medicijnen, met als doel op korte termijn mensen te laten overleven.

Om welke vorm van hulp gaat het hier?

A om gebonden hulp

B om inkomenshulp

C om noodhulp

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

55. Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 32

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 32

Op welke manier financiert de Nederlandse overheid de uitgaven aan ontwikkelingshulp?

A door belastinginkomsten van burgers en bedrijven

B door giften van hulporganisaties, zoals Oxfam Novib en Cordaid

C door het gratis te geven aan het ontwikkelingsland

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

56. Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 15

Oefenvraag examen 2019 tijdvak 1 – vraag 15

Maak van onderstaande zinnen een economisch juiste tekst door de juiste woorden te noteren.
Kies uit de woorden die tussen haakjes staan.

Rijke landen kunnen ontwikkelingslanden helpen door invoerrechten te ...(1)... (**verhogen / verlagen**).
Hierdoor kunnen ontwikkelingslanden meer ...(2)... (**exporteren / importeren**) en zo meer verdienen.

(1)

(2)

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- (1) verlagen
- (2) exporteren

4. Rekenen

4.1 Rekenen

57. Economie VMBO BB 2023, tijdvak 1, vraag 30

Oefenvraag examen 2023 tijdvak 1 – vraag 30

De munteenheid van Bangladesh is de taka. Het minimumloon van fabrieksarbeiders in Bangladesh is 8.000 taka per maand, terwijl het leefbare loon 15.000 taka per maand is.

Bereken hoeveel procent het minimumloon van een fabrieksarbeider moet stijgen, zodat het gelijk is aan het leefbare loon. Schrijf je berekening op.

Maximumscore 1 punt

Voorbeeld van een juiste berekening:

- $((15.000 - 8.000) : 8.000) \times 100\% = 87,5\%$

58. Economie VMBO BB 2022, tijdvak 1, vraag 30

Oefenvraag examen 2022 tijdvak 1 – vraag 30

Volgens een Europese afspraak zou elk land 0,7% van het nationaal inkomen aan ontwikkelingshulp moeten besteden. In 2019 gaf Nederland € 4,76 miljard uit aan ontwikkelingshulp. Het nationaal inkomen was in dat jaar € 780 miljard.

Toon met een berekening aan dat Nederland in 2019 die 0,7% niet haalde. Schrijf je berekening op.

Maximumscore 1 punt

Voorbeeld van een juiste berekening:

- $€ 780 \text{ miljard} \times 0,7\% = € 5,46 \text{ miljard.}$
- $(€ 4,76 \text{ miljard} : € 780 \text{ miljard}) \times 100\% = 0,61\%.$

59. Economie VMBO BB 2021, tijdvak 1, vraag 26

Oefenvraag examen 2021 tijdvak 1 – vraag 26

Er is nog een ander probleem in Gambia. Van de 2.100.000 inwoners van Gambia kan namelijk 63% niet lezen en schrijven.

Bereken het aantal inwoners van Gambia dat niet kan lezen en schrijven. Schrijf je berekening op.

Maximumscore 1 punt

Voorbeeld van een juiste berekening:

- $2.100.000 \times 0,63 = 1.323.000.$

60. Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 16

Oefenvraag examen 2019 tijdvak 1 – vraag 16

Ruben volgt een mbo-opleiding tot onderwijsassistent. Hij wil na zijn opleiding Engelse les geven aan kinderen in Niger, een land in het werelddeel Afrika.

Niger heeft 20.000.000 inwoners. Van hen kan 81% niet lezen en schrijven. Dit is het hoogste percentage van alle landen in de wereld.

Bereken hoeveel inwoners van Niger niet kunnen lezen en schrijven. Schrijf je berekening op.

Maximumscore 1 punt

Voorbeeld van een juiste berekening:

- $20.000.000 \times 0,81 = 16.200.000$ inwoners.

61. Economie VMBO BB 2019, tijdvak 1, vraag 29

Oefenvraag examen 2019 tijdvak 1 – vraag 29

Het bedrijf heeft een schilder ingehuurd.

De rekening van het schilderwerk bedroeg € 1.815 inclusief 21% btw.

Bereken hoeveel euro het schilderwerk kostte exclusief btw. Schrijf je berekening op.

Maximumscore 1 punt

Voorbeeld van een juiste berekening:

- € 1.815 : 1,21 = € 1.500.

62. Economie VMBO BB 2018, tijdvak 1, vraag 34

Oefenvraag examen 2018 tijdvak 1 – vraag 34

Als Frits 130 porties uit de automaat per dag verkoopt, ontvangt hij € 292,50. Dit is **inclusief** 6% btw.

Bereken de verkoopprijs van één portie friet **exclusief** btw. Schrijf je berekening op. Rond af op twee decimalen.

Maximumscore 1 punt

Voorbeeld van een juiste berekening:

- € 292,50 / 130 = € 2,25.
(€ 2,25 / 106) × 100 = € 2,12.

63. Economie VMBO BB 2017, tijdvak 1, vraag 3

Oefenvraag examen 2017 tijdvak 1 – vraag 3

In 2015 zijn er in Nederland 4.300 supermarktvestigingen waarvan er 1.000 in de komende 15 jaar moeten sluiten. Hoeveel procent van de 4.300 supermarktvestigingen zal in 2030 gesloten zijn?

- A 4,3%
- B 23,3%
- C 43%

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- B

64. Economie VMBO BB 2013, tijdvak 1, vraag 7

Oefenvraag examen 2013 tijdvak 1 – vraag 7

In het tweede kwartaal van 2011 werden in Europese landen 21,8 miljoen smartphones verkocht, tegenover 20,4 miljoen gewone gsm's. Dat meldt de technologiewebsite Engadget.

Samsung verkoopt de meeste smartphones. Van dit merk gingen er in het tweede kwartaal van 2011 maar liefst 13,9 miljoen over de toonbank.

Hoeveel procent van de smartphones werd in het tweede kwartaal van 2011 verkocht door het merk Samsung?

A 63,8%

B 68,1%

C 93,6%

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- A

65. Economie VMBO BB 2018, tijdvak 1, vraag 29

Oefenvraag examen 2018 tijdvak 1 – vraag 29

Tanzania is een van de armste landen van de wereld. In 2013 bedroeg het inkomen per hoofd van de bevolking in Tanzania \$ 1.700. Het aantal inwoners in dat jaar was 50 miljoen.

Hoe hoog was het nationaal inkomen in Tanzania in 2013?

- A \$ 8,5 miljard
- B \$ 34 miljard
- C \$ 85 miljard

Maximumscore 1 punt

Het juiste antwoord is:

- C

